

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Aan de Tweede Kamer is toegezegd dat er nieuwe energieprestatie-eisen gaan gelden voor nieuwbouw (eisen voor bijna-energie neutrale gebouwen) en dat gelijktijdig ook de nieuwe energieprestatiebepalingsmethode (NTA 8800) in werking treedt (Kamerstukken II 2018/19, 30196 nr. 651).

Aanleiding hiervoor is de eis uit de herziene Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD, 2010/31/EU) dat uiterlijk 31 december 2020 alle nieuwe gebouwen bijna-energie neutraal moeten zijn.

Tevens is deze wijziging van belang om aan de grotere opgave zoals deze voortvloeit uit de energietransitie te voldoen.

2. Wie zijn betrokken?

Betrokken zijn de partijen die deelnemen aan het Overleg Platform Bouwregelgeving; de bouw- en installatiesector, isolatiebranche, ventilatiebranche (o.a. Bouwend Nederland, UNETO-VNI), de gebouweigenaren (o.a. RVB, AEDES), bewoners/gebruikers (Woonbond, VNO-NCW) en bevoegde gezagen (VBWTN). Verder zijn betrokken adviseurs kwaliteitsborging (KVINL), kennisinstituten en toeleveranciers.

Gedurende het proces zullen de wijzigingen geconsulteerd worden bij gemeenten en provincies (Code interbestuurlijke verhoudingen) en anderen geïnteresseerden (openbare internetconsultatie). Ook zal de wijziging bij de Europese Commissie genotificeerd worden in het kader van de technische notificatie.

3. Wat is het probleem?

Volgens de EPBD moeten uiterlijk 31 december 2020 alle nieuwe gebouwen bijna-energie neutraal zijn (artikel 9). Een bijna-energie neutraal gebouw is in de richtlijn gedefinieerd als een gebouw met een dichtbij nul liggende of zeer lage vraag naar energie, waarbij deze vraag in zeer aanzienlijke mate wordt geleverd uit hernieuwbare bronnen, waaronder energie die ter plaatse of dichtbij uit hernieuwbare bronnen wordt geproduceerd (artikel 2 EPBD). Met de huidige energieprestatie-eisen (EPC) wordt dit niet geborgd. Daarom zijn nieuwe eisen nodig.

Daarnaast schrijft de EPBD voor dat lidstaten bij de energieprestatiebepalingsmethoden rekening moeten houden met de Europese normen op dit gebied (artikel 2 EPBD). De Europese normen zijn recent gewijzigd. De huidige bepalingmethoden (NEN7120/Nader Voorschrift en ISSO 75.3) zijn nog gebaseerd op de oude normen.

Tevens is het huidige stelsel van energieprestatiebepalingsmethoden erg complex en weinig transparant. Er zijn onder andere verschillende methoden voor nieuwe woningen, bestaande woningen, nieuwe utiliteitsgebouwen en bestaande utiliteitsgebouwen. Bij deze verschillende methoden worden ook verschillende uitgangspunten gehanteerd. Met de nieuwe energieprestatiemethode komt er één algemene methode die voor verschillende toepassingen gebruikt kan worden.

Tot slot: in de tweede herziening van de EPBD (richtlijn 2018/844) is een verplichting opgenomen om de energieprestatie van gebouwen uit te drukken in kWh/m²/jr (artikel 9 EPBD). Deze eis moet zijn omgezet per 10 maart 2020. De huidige methoden voldoen hier niet aan. Met de inwerkingtreding van BENG gaat ook de nieuwe bepalingmethode NTA 8800 gelden. Daarmee is ook aan de eis van art. 9 EPBD voldaan. De voorliggende wijziging gaat met name over het tegengaan van het risico op oververhitting.

4. Wat is het doel?

Met het aanpassen van de regelgeving wordt Europese regelgeving geïmplementeerd, zodat de gebouwde omgeving verder wordt verduurzaamd, en wordt het complexe en weinig transparante stelsel van energieprestatiebepalingsmethoden vervangen door één generieke

energieprestatiebepalingsmethode die voor verschillende toepassingen gebruikt kan worden. Met deze wijzigingsregeling wordt nadere invulling gegeven aan een aantal onderdelen van de wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake BENG.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De verplichtingen uit de EPBD richten zich tot de lidstaten. Het berekenen van de energieprestatie van gebouwen en het stellen van energieprestatie-eisen van gebouwen is van belang om het energiegebruik en CO₂-emissies in Nederland voor de sector gebouwde omgeving te verminderen.

6. Wat is het beste instrument?

Het stellen van nieuwe energieprestatie-eisen en het aanwijzen van een nieuwe energieprestatiebepalingsmethode kan uitsluitend door wijziging van regelgeving (Bouwbesluit 2012 en Regeling Bouwbesluit 2012).

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het invoeren van nieuwe energieprestatie-eisen voor nieuwbouw en het invoeren van een nieuwe energieprestatiebepalingsmethode geven zekerheid aan projectontwikkelaars en gebouweigenaren over de energetische kwaliteit van een gebouw en hebben een positief effect op het milieu. De EPBD schrijft voor dat energieprestatie-eisen (minimaal) kostenoptimaal of kosteneffectief moeten zijn. Wat dat precies betekent, wordt berekend op basis van een kostenoptimaliteitsstudie door een onafhankelijke partij. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door de Europese Commissie voorgeschreven format. Een en ander wordt begeleid door een begeleidingscommissie waarin de diverse betrokken partijen deelnemen. SIRA heeft een aanvullend onderzoek verricht, zie hiervoor het rapport 'Effectentoets dynamische berekening TOjuli van december 2019'.